

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

V. Libris obscœnis, superstitiosis, magicis, hæreticis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

326 *Institutionum Pastoralium*
dentia suggeret, si preces & consilia
adhibueris; neque enim vna eademque
est ratio conuersandi, tractandique
cum hæreticis.

NVM: V.

De libris obscænis, superstitiosis, hæreticis.

SI verborum obscœnitas, si tradi-
tio artis Magicæ, si hæreticorum,
fermo tantum nocent, quantum vidi-
mus, cùm leui per aërem transitu
aures, animosque tetigerint: quid fiet,
si ista literis efformentur, prælo impri-
mantur, edantur in lucem, euulgen-
tur; atq; ita in oculis, manibus, sinu
versentur, per otium sæpe sæpius au-
diantur, legantur, memoriæ man-
dentur; præsertim si stylus concinnus
sit, & lepidus, si aspersi flosculi elo-
quentiæ, luceat character, adiiciatur
vestis è serico, & aureus, gemmeus-
que umbilicus? vides in eiusmodi libris
quantum misceatur, & propinetur
venenum; pauca sigillatim perstringo.

Lace-

Lacedæmonii Archilochi, parùm
pudici Poëtæ, libros exportari iuf-
ferunt: prisci Romani lasciuos
non Scriptores modò, sed etiam
eos, qui iis fauerent, publicos grassa-
tores appellârunt; Augustus Ouidium,
Doctorem amoris, eiúsque Interpre-
tes, quòd iuuenum animos corruppe-
rent, in exilium misit. Concilii
Tridentini hæc est Censura: *Libri, qui
res lasciuas ex professo tractant, narrant,
aut docent, cum non solùm fidei, sed &
eorum, qui eiusmodi lectione facile cor-
rumpi solent, omnino ratio habenda sit,
prohibeantur; & qui eos habuerint, seuerè
ab Episcopis puniantur.* Vbi nunc estis
Censores & Prætores, vbi sanctæ le-
ges? interim per portus, & portas
urbium, in officinas Bibliopolarum,
in scrinia, in manus, in sinus inue-
huntur turpes & infames libri, imò
venduntur in nudinis, & foris; aut à
circumforaneis, etiam propemodum
aliis inuitis, ingeruntur. Iam verò de
libris

libris

libris superstitiosis, ac Magicis acrius iudicium, suppliciumque ferri par esset, quòd grauius noceant; Diabolicas enim artes maiori pernicie euulgant. Certè Magus ille celebris, quem S. Augustinus conuertit, codices suos incendendos attulit, per quos (vt ipse Augustinus refert) fuerat incendendus; vt illis in ignem missis, ipse in refrigerium transfiret. Honorius certè, & Theodosius Imperatores sanctissimis decretis sanxerunt, eiusmodi libros in oculis Episcoporum comburendos: sed nihil in hoc genere antiquius, aut sanctius, quàm quod refert S. Lucas in Actis Apostolorum; multos, qui fuerant curiosa sectati, contulisse libros suos, & combussisse eo numero, ac pretio, vt æstimatio fuerit denariorum quinquaginta millium. Græcus & Syrus habent, argenti quinque myriadum, id est (vt Budeo placet) quinies mille aureos nostræ pecuniæ: nimirum noxa, quam eiusmodi

di libri inferunt, nullo pretio satis
compensari potest.

Sequuntur libri hæretici omnium,
perniciosissimi: nam fidem ipsam, to-
tius Religionis, omniumque virtu-
tum fundamentum, planè euertunt.
S. Gregorius Nanzianzenus eos Aspi-
dum oua appellat, quod serpentum
genus est venenatissimum: vt enim ex
ouis Aspidum Aspides; ita ex Hære-
ticorum libris Hæreses enascuntur: vt
meritò perpetua Ecclesiæ consuetu-
do, & nunc etiam lex sit, hæretico-
rum libros non minori pœnâ, quàm
incendio puniendos: Ita Concilium
Nicenum Arii libros igni addixit:
Constantinus Imperator idem de aliis
fieri iussit, propositâ etiam pœnâ ca-
pitis, si quis eos occultâset. Theodo-
sius libros Nestorii ad ignem quoque
condemnavit; Valentinianus, & Mar-
cianus sanxerunt, ne Eutycheus libros
quis legere, aut habere auderet; sed
diligentissimè quæsitî cremarentur.

Deni-

Denique Concilium Tridentinum indicem librorum hæreticorum confecit; vt omnes scirent, qui essent exurendi. Quid, inquires, ista ad me, aliosue Parochos? viderint fidei Inquisitores, & Episcopi. Verum quidem est, iudiciariam potestatem, & poenam coërcitiuam propriè ad inquisitores, aut Episcopos pertinere; tamen tua, & cæterorum cura esse debet, vt à grege tuo perniciem arceas, si bono modo possis: neque verò desunt subinde modi, quibus vti liceat. Si probabiliter suspiceris, penès aliquem libros eiusmodi vetitos retineri; indaga prudenter modum, quo in manus tuas veniant: tum persuadee iis, ad quos pertinent, vt in hac re Ecclesiæ pareant, eosque igne, vel aliter perdant: si nolint; fac, vt tibi permittant: si hoc etiam recusent, vt ere tuo iure, quò licet arma, aut venenum non reddere ei, qui abuti velit; facias tamen, vt is non putet te seruare vel-

le

le in tuos vsus; vim caue, ne adhibeas,
neque tumultus excites: hæc si times,
rem totam defer Episcopo: suffecerit
tibi te officio functum fuisse.

C A P V T IV.

De Curâ afflictarum ouium, si-
ue miserabilium personarum.

NVM: I.

Obligatio iuuandi miseros.

Sicut in gregē oues afflictæ maio-
rem, & impensio-rem opem à pa-
store suo exigunt, vt ouiculæ illæ
erant apud Ezechielem infirmæ, agro-
ræ, contractæ, abiectæ: Ita in paro-
chiis personæ miserabiles; cuiusmodi
sunt Pauperes, præsertim si infirmi,
Viduæ, Pupilli, Orphani, incarcerati,
aliique ab omni auxilio deserti ho-
mines, atque à potentioribus oppres-
si, à suis Parochis opem, operamque
peculiarem deposcunt, singularique
iure expectant: Nam etsi Christiana
charitas